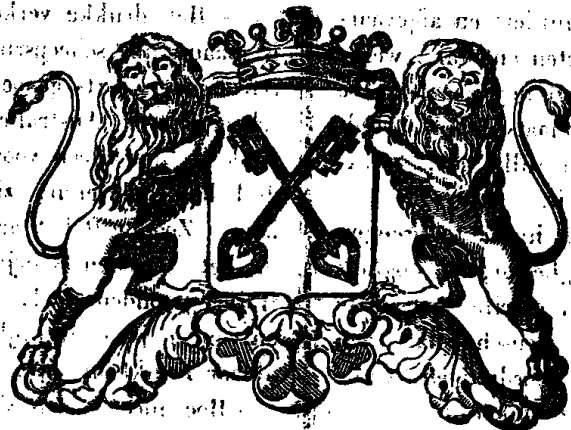

LEYDSCH

COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaterdag Avond.

WOENSDAG, 31 AUGUSTUS.

De Prijs der Courant is f12 in het jaar; de afzonderlijke nummers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 30 Augustus.

Heden verzamelde zich hier een getal van ongeveer vijftig Oud-Studenten, van de jaren 1824—1828; deels leden eener academische vereeniging onder de spreuk:

Hoc res et junctis, jametos et servat amicos;

Dit voegt de vrienden zaam en houdt ze trouw verbonden; deels andere Oud-Studenten van dat tijdvak, ter herinnering van hunnen Academietijd.

Na een dejeuner in de Eiloo, d'or heeft de Heer Dr. E. B. Swalve, thans Predikant te Amsterdam, eene korte toepasselijke rede in het Groot Auditorium van het Academiegebouw, in welke hij in een beknopt en toch veel omvattend getrouw en wegslepend taferel het verledene, het heden en de toekomst, als de oorzaak, het gevolg en de hopt der Vereeniging behandelde, waarna de Heer Dr. A. Hirschig, thans Rector te Alkmaar, in poezij de denkbeelden ontboezemde, die deze dag bij hem had doen oprijzen.

Vervolgens zijn door de leden der bijeenkomst de Musea's en verdere Academische inrigtingen bezocht en terwijl deze ter perse gaat, verlustigt zich de feestvierende bijeenkomst aan een broederlijken maaltijd aan de Vink.

Een werkmans in eene fabriek alhier had met den schoorsteenveger gewed, dat hij zich ook wel in den zeer hoogen ronden schoorsteen kon opwerken en boven komen. Het gelukte hem, doch boven zijnde wilde hij buiten de schoorsteen wuiven, en heeft daarbij 't ongeluk dat zijne hand de rand ontglipt en hij door den schoorsteen valt; hij welken val hij een been brak en zich den rug bezeerde.

De Gemeenteraad van Schiedam heeft, in zijne zitting van 26 dezer, tot Stads-onderwijzer in de Wiskunde aldaar benoemd den Heer D. G. Cramer, Phil. Cand. alhier, onlangs door den Raad benoemd tot 2de Decent in de Wiskunde bij het Gymnasium.

Zij die verzocht hebben om als leerling-telegrafisten geplaatst te worden, zullen den 5^{den} September tot een vergelijkend onderzoek worden toegelaten aan het Ministerie van Binnenl. Zaken te 's Gravenhage.

Er bevindt zich thans eene voor het bloote oog zichtbare komeet aan den hemel. Des avonds omstreeks 8^{1/2} uur is zij te vinden in het N. W. ten W. aan den horizon, ter hoogte van ongeveer 10°, een weinig noordelijk he zijden de rigting van de sterren β van den kleinen en ϵ van den grooten beer. Zij is met haar kleinen staart voor het ongewapende oog, maar duidelijker door eenen, al is het maar kleine kijker, zichtbaar.

De Hollandsche Maatschappij van Landbouw houdt dit jaar hare jaarlijksche Algemeene tentoonstelling van vee en voortbrengselen van en werktuigen voor den landbouw, op 28 September en vier volgende dagen, te Dordrecht. Zij zal, bijzaken het daarvan verspreid programma, op ruime schaal gehouden worden. Voor alle vakken van akker- en tuinbouw, veeteelt en zuivelbereiding, alsmede voor nieuwe werktuigen, worden aanzienlijke prijzen uitgeloot, die, ofschoon zij de uitlovingen bij Engelsche tentoonstellingen nog niet nabij komen, voor Nederland belangrijk genoemd kunnen worden. Aan gouden, zilveren of bronzen medailles, werktuigen en gereedschappen of geldprijzen wordt voor meer dan f 5,000 uitgeloot.

De Grondwet zegt te vernemen, dat de leden der Eerste en Tweede Kamer, afgevaardigd uit de vier noordelijke provincien van ons Vaderland: Groningen, Friesland, Drenthe en Overijssel, eene bijeenkomst hebben gehouden, waarin besloten is, om met kracht zich aan te trekken het bestaande plan, om die provincien onderling en met het buitenland door middel van spoorwegen te verbinden.

Uit Castricum wordt gemeld, dat den 27sten in de nabijheid gestrand is een scheepje, genaamd: de Onderneming, van Vlissingen, waarschijnlijk een beurtschip van daar op Londen. De schepelingen 4 in getal, hebben getracht niet hunne eigene boot, hun leven te redden, nadat de reddingboot van Egmond aan zee, daartoe te vergeefs alle pogingen had aangewend. De Kapitein en Stuurman hebben, nadat de boot herhaalde malen was omgeslagen, eindelijk het strand bereikt, en zijn naar Egmond overgebracht; maar de 2 matrozen hebben in de golven hun graf gevonden.

Uit Zwolle wordt het volgende gemeld: Bij gelegenheid van het maken van eenen put bij de hoofddeur van de Groot- of Michaëlskerk alhier,

heeft men Woensdag meer dan 30 bekkeneelen gevonden en een grooten hoop beenderen van menschen, zonder dat men daarvoor het benodigde hout van kisten ontdekte. Naar alle waarschijnlijkheid zijn dit de overblijfselen van de 103 gildemeesters, die in den nacht, volgende op St. Luciadag, in 1416 op de Grootte Markt alhier werden onthoofd, en, zoo als van Hattum, in zijne *Geschiedenis van Zwolle*, verhaalt, in het portaal van de St. Michaeliskerk, aan de zijde van de Grootte Markt, ter aarde besteld zijn. Ook heden zijn er verscheidene bekkeneelen en beenderen gevonden. Dit vonnis werd ten uitvoer gelegd wegens verzet tegen de Regering.

Te Gilhuis heeft het volgende ijzingwekkende ongeluk plaats gehad: Een boer en zijne meid waren aldaar op den akker bezig met het maaijen van graan. Terwijl de boer met de zeis het graan wilde afslaan, kwam de meid te nabij onder het bereik der zeis. De slag viel en — scheedde het hoofd van het lichaam.

Te Empel is een beschonken poldergast, welke met een 4-tal zijner medearbeiders twist, zocht en toen zijn mes trok, door een huizer, daar hij naar geen reden meer wilde hooren en gevaarlijk werd, zoodanig door een springstek op den arm geslagen, dat die letterlijk verbrijzeld werd.

Naar men verneemt hebben, Ged. Staten van Noordbrabant zich tot den Minister van Binnenl. Zaken gewend, onder de mededeeling hunner bezwaren tegen het voortdurend bestaan van het Keizerlijk decreet van 1807, in gevolge waarvan ten laste der gemeenten worden gebracht de door den Griffier der Regthank op te maken tienjarige tafels op de registers van den Burgerl. Stand. De Ged. Staten zouden tegens hebben te kennen gegeven dat naar hun gevoelen ook de wet op het zegel in die voege behoort gewijzigd te worden, dat de verplichting werd opgeheven om de registers van den Burg. Stand op gezegeld papier te doen opmaken, omdat die registers in het algemeen belang gehouden worden en het onredelijk is, dat door het Rijk belasting wordt geheven op stukken alleen van administratieve aard en die uitsluitend voor publieke dienst bestemd zijn.

Op den 24sten dezer werd te Leeuwarden de tweede algemeene vergadering gehouden van de vereeniging ter bevordering van fabriek en handwerksnijverheid, waarop afgevaardigden tegenwoordig waren uit de meest verwijderde oorden des lands, tot zelfs uit 's Hertogenbosch en Goes.

De waarnemende Voorzitter de Heer Verhaegen, opende de vergadering met eene afleeris toepasselijke rede, waarin hij hoofdzakelijk aanstondte het nut van den arbeid — hoe er is arbeid die waarde schept en arbeid die waarde vernietigt — productieve en inproductieve arbeid — hoe door productiven arbeid de maatschappij verrijkt en zij door inproductiven arbeid verarmd wordt.

Zed. deed daarbij levendig uitkomen, dat voornamelijk de industrie, de nijverheid en ambachtsstand den rijkdom in de maatschappij scheppen, verder hoe deze vereeniging ten doel heeft, deze waarheid meer en meer te doen erkennen en eenmaal meer erkend zijnde, de zoo verkeerd geplaatste trots verdwijnen zal, waardoor men zich schaamt zijne zonen tot een ambacht op te leiden enz.

Deze schoone en op onomstootelijke waarheden gegronde rede, werd algemeen toegejuicht en besloten haar geheel in de handelingen der vergadering te doen opnemen.

Uit het verslag van den algemeenen Secretaris den Heer J. R. F. Nietergeld van 's Hage bleek het, dat de vereeniging, hoe jong ook, zich niet te min in eenen toenemenden bloei mag verheugen; dat gedurende het afgelopen vereenigingsjaar, het getal afdelingen en leden wederom aanzienlijk is toegenomen en nog verschillende nieuwe afdelingen in de voornaamste steden des Rijks zich eerlang zullen vestigen en dat Z. M. de Koning het beschermerschap der vereeniging heeft aanvaard.

Onder de hoogst belangrijke zaken, waarmede de vereeniging zich heeft bezig gehouden, mogen wij niet vergeten te melden de bevordering tot deelneming aan de tentoonstelling te New-York, het oprigten van industrie-scholen enz., het welk een en ander breder nit de te drukken handelingen zal blijken, en waarvan wij de lezing niet genoeg kunnen aanbevelen.

De aftredende hoofdbestuurders, de Heeren Mr. A. G. C. Alsche te 's Hage, J. A. Maas Geesteranus te Delft en O. Verhaegen te Goes werden allen herkezen en er werd bepaald, dat de volgende algemeene vergadering te Delft zal worden gehouden.

Een vriendschappelijke maaltijd vereenigde na den afloop der werkzaamhe-

den, weder al de tegenwoordig geweest zijnde hoofdbestuurders en afgevaardigden, waaraan het aan geene gulle en welmeenende toosten ontbrak; welke maaltijd, zoo mogelijk nog meerder strekte, om den band nog nauwer toe te halen, die mannen uit zoo verschillende standen der maatschappij, reeds zoo nauw vereenigde door gezamenlijke deelneming aan zulke edele werkzaamheden, waarvan algemeen belang alleen de drijfveer is.

Wij meenen dit verslag niet te mogen besluiten, zonder hulde te brengen aan mannen, die niettegenstaande hunne veelvuldige bezigheden, het nogtans niet ontzien, om zich met opoffering van zooveel tijd en moeite, ten nutte der maatschappij bezig te houden, en sluiten met den wensch, dat men algemeen van het belang eener zoo nuttige vereeniging doordrongen worde en daarvan door de aanvaarding van het lidmaatschap doe blijken.

's GRAVENHAGE, 30 Augustus.

Bij besluit van 27 dezer, heeft Z. M. benoemd tot Burgemeester der gemeenten Molenaarsgraaf, Bleskensgraaf, Brandwijk, Hofwegen en Wijngaarden, N. A. C. Slotemaker.

— Bij Z. M. besluit van den 24sten dezer, is benoemd tot Substituut-Griffier bij de Arr. Rechtbank te Arnhem, Mr. J. M. Smits, Advocaat te Nijmegen.

— Z. M. zal Donderdag zich van hier naar het kamp van Zeyst begeven. Zondag zal Z. K. H. de Prins van Oranje, bij gelegenheid van zijnen verjaardag, dat kamp bezoeken.

— Morgen ochtend vroegtijdig zullen de leden van 's Konings Militair Huis uit de residentie naar het kamp te Zeyst vertrekken, ten einde Z. M. aldaar Donderdag te kunnen ontvangen.

— H. M. de Koningin-Weduwe wordt den 15den September van hare reis te Soestdijk terug verwacht.

— Gisteren middag heeft Z. Exc. de Heer da Silva, Gezant van Brazilië bij ons Hof, in de Oude Doelen een prachtig diner gegeven, waaraan HH. Exc. de buitenlandsche Gezanten, benevens HH. Exc. de Ministers met hunne echtgenooten, als ook verscheidene genoodigden, hebben deel genomen.

— Naar men verneemt wordt in de residentie verwacht een Generaal en Hoofd-Officier van het Fransche leger, ten einde zich verder naar het kamp bij Zeyst te begeven.

— In de residentie is aangekomen de Heer E. d'Olberg, Kolonel in Pruisische dienst, belast door zijn gouvernement, om de krijgsverrigtingen in het kamp van Zeyst bij te wonen, en de Luitenant-Kolonel Baron de Graney, Kamerheer en Minister-Resident van Z. K. H. den Groot-Hertog van Hessen, bij Z. M. den Keizer der Franschen, alsmede de Baron L. de Beyl, Majoor der ruitery in dienst van Z. M. de Koning van Sardinië.

— De Minister van Marine zal Vrijdag geen gehoor verleenen.

— Naar men verneemt heeft zich een 50-tal aspiranten aangemeld tot het examen voor de telegrafie. De vorige keer was dit getal 150.

— De afdelingen van de Eerste Kamer hebben heden een aanvang gemaakt met het onderzoek van het kerkelijk wetsontwerp.

Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Dinsdag 30 Augustus.

In deze zitting zijn reeds verscheidene der ingediende wetsontwerpen aangenomen, en hebben de commissien van rapporteurs over nog negen wetsontwerpen hare verslagen uitgebragt. Over dezen zal Donderdag en Vrijdag worden beraadslaagd.

HELLEVOETSLUIS, 25 Augustus.

Nadat hier reeds vruchteloos, eene vergadering ter benoeming van Wethouders had plaats gehad, werd er gisteren weder eene gehouden. Acht leden waren aanwezig van het elftal (drie plaatsen zijn vacant). De Voorzitter ging over tot stemming van Wethouders, een voor een. Daar twee leden die achtervolgens benoemd werden, bedankten, werd de benoeming verdaagd.

— Naar men verneemt, is er een request aan den Minister van Binnenl. Zaken ingediend en door circa 80 kiezers onderteekend, om benoeming van een nieuwen Burgemeester.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 28 Augustus.

Naar het zich laat aanzien zal Londen niet geheel voor de cholera behaard blijven. Er hebben zich in de arme wijken verscheidene gevallen voorgedaan, en bij eene gisteren gehouden lijkschouwing, constateerden de Geneesheeren het daarzijn der echte Aziatische cholera.

— De ook onder de hoogste klassen in Engeland heerschende belangstelling in de veeteelt, bleek bij den verkoop van den veestapel van wijlen den Graaf Ducie, die den 24sten en 25sten dezer op zijn landgoed in Gloucestershire gehouden is. Wel 3000 personen uit alle oorden des lands, en onder hen vele aanzienlijken, woonden de verkooping bij. De catalogus wees de afstamming aan van elk te verkoopen rund, door opnoeming der 6 tot 12 laatste voorzaten. De prijzen liepen buitensporig hoog; eene koe is verkocht voor 700 guineas, (de guinea op f12 Ned. f3,400).

De 82 koeijen en stieren die den eersten dag verkocht zijn, hebben 9,300 £ opgebracht (f111,600 Ned.).

— De Clifton-Chronicle deelt mede, dat een landman in Somersetshire onder zijne aardappelen geen enkelen heeft gevonden, die door de ziekte aangetast is. Dit moet alleen toegescheven worden aan een maatregel, die zeer eenvoudig is. Hij heeft namelijk groote hoeveelheden zout op het land gestrooid, zoodra de ziekte zich openbaarde.

— Het drukke verkeer tusschen Engeland en Australië houdt aan, en er is nauwelijks scheepsruimte genoeg te vinden voor al de personen en goederen die derwaarts gevoerd moeten worden. Alhier liggen thans nagenoeg 130 schepen voor Australië in lading. Hoewel het gondgraven een zeer zwaar werk is, dat alleen voor lieden van een sterk en gehard lichaamsgestel voordeel kan opleveren, zijn aldaar ook andere klassen van landverhuizers welkom. Zoo heeft het armbestuur van een der Londensche kerspelen, hetwelk in het verleden voorjaar de meeste bewoners van het armenhuis naar Australië gezonden had, thans eenen brief van wege de koloniale overheid ontvangen waaruit blijkt, dat ook stedelingen van mindere lichaamskracht aldaar bruikbaar zijn.

» Hoe meer lieden van die volksklasse — zoo wordt in den brief gezegd — naar deze kolonie gezonden worden, des te grooter dienst zal men haar doen. Ook zulke lieden zijn voor de kolonie bruikbaar; en zij hoopt dat menig ander armbestuur in Engeland het door u gegeven voorbeeld navolge."

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 Augustus.

De Generaal-Majoor Jhr. Ridder de Stuers, de Majoor der infanterie Kock, Adjud. van den Koning der Nederlanden en de Nederl. 1ste Luitenant der artillerie Steenberghe, hebben van den Keizer de uitnoodiging ontvangen, om het kamp van Satory te bezoeken. De Keizer heeft ten dienste van die Heeren rijaarden uit zijne stallen beschikbaar gesteld.

— Onlangs is alhier uitgekomen: *Histoire des réfugiés protestants de France, depuis la révocation de l'Edit de Nantes jusqu'à nos jours par M. Ch. Weiss*. Dit werk in twee deelen bestaande, heeft zoo grooten aftrek, dat de eerste druk à 4000 exemplaren waarschijnlijk spoedig zal uitverkocht zijn. De tijdschriften *Revue des deux Mondes* en *Revue Contemporaine* hebben er met hoogen lof verslag van gedaan, als een werk dat met zeldzaam talent en strenge onpartijdigheid uit echte bronnen was zamengesteld.

— De werkzaamheden aan de Louvre worden met een ongelofelijken ijver voortgezet. Eergisteren waren er niet minder dan 2282 werklieden bezig, waaronder intusschen, dank zij de maatregelen die er genomen zijn, steeds de meest mogelijke orde heerscht.

— Bij 's Rijks werf te Rochefort is bevel ontvangen om onverwijld drie aldaar op stapel staande linesschepen te voltoojen, zullende terstond daarna nieuwe oorlogsschepen op stapel gezet worden. Tevens is last gegeven om voor een dier schepen te Rochefort een schroefstoomtuig van 300 paardenkrachten te vervaardigen. De aanschrijving tot het voltoojen der in aanbouw zijnde oorlogsschepen houdt in, dat indien het aantal arbeiders ontoereikende is, hiern door lijningen zal worden voorzien.

— Er zijn hier drie jeugdige Abyssineers aangekomen, die tot de eerste families in hun land behooren, om hier in de Godgeleerdheid te studeren.

— Uit het jongste verslag van het armbestuur van Parijs blijkt dat een vierde van de bevolking dier hoofdstad in het hospitaal of in het gasthuis sterft. Parijs heeft jaarlijks ruim 90,000 zieken in zijne hospitalen te verplegen; 18,500 grijsaarts en krankzinnigen in zijne gasthuizen op te nemen; 17 tot 18,000 vondelingen en weezen te onderhouden en 78,000 behoeftigen te ondersteunen. Voor dit een en ander is in 1852 van stadswege 13,545,629 fr. uitgegeven, waarvan 2,553,472 fr. als onderstand aan huissittende armen zijn uitgedeeld.

— Den 23sten dezer is een nieuwerwetsche pelgrimstogt naar het Heilige Land ondernomen. Eene Fransche stoombootmaatschappij had namelijk aangeboden passagiers van Marseille over Alexandrië naar Jaffa en terug te voeren voor eene som van slechts 1,000 fr. Van de zijde der kerkelijke overheid is deze speculatie aangemoedigd, en thans is de eerste »godsdienstige karavaan» van Marseille vertrokken; zij bestaat uit een 40-tal personen, waaronder eenige geestelijken. Voor het vertrek hebben de pelgrims eene opzettelijk voor hen ingerigte mis en avondmaalsviering bijgewoond.

— Te Marseille beginnen de graanprijzen te dalen.

— De Abt Jouanneau te Fatines, zich 11. Maandag in zijnen tuin begevende, om een bijenkorf, welke door den fellen wind was omgeslagen, op te rigten, is door de op hem aanvallende bijen op de plaats zelf gedood.

— De Keizer van Marokko is thans in eenen oorlog gewikkeld; met eenige oproerige stammen tot zijn gebied behoorende, welke de drukkende belasting moede zijn. Een eerste togt tegen hen liep voor den Keizer ongelukkig af, daar hij werd teruggedreven.

— Van Madagascar heeft men berigt, dat de Koningin op eene barbaarsche wijze tegen de Christenen bleef woeden. Haar zoon, die tevens haar eerste Minister is, verzachtte wel zooveel mogelijk hare besluiten, doch de Christenen hadden toch schrikkelijk veel te lijden.

SPANJE.

MADRID, 27 Augustus.

Men weet dat de Britsche Gezant hier lang vruchteloos aangehouden heeft om de vergunning tot het aanleggen eener begraafplaats voor Britsche onderdanen van het Protestantsche geloof, eindelijk is dit toegestaan, doch onder deze zeer beperkende voorwaarden: 1°. dat daarbij zou worden in acht genomen al wat in het belang der algemeene gezondheid ten opzichte der begraafplaatsen voorgeschreven was; 2°. dat geen kerk, kapel of iets anders hetwelk het uiterlijk voorkomen had van een gebouw voor openbare of particuliere godsdienstoefening, op die begraafplaats zou worden opgericht; 3°. dat

er geene handelingen zouden verrigt worden die de uitoeining van eenige eeredienst aanduiden; 4°. dat hij het overbrengen der lijken naar de begraafplaats elke soort van staatsie of openbaarheid zou worden vermeden.

Op dit schrijven antwoordde Lord Howden den 30sten Mei hoofdzakelijk het volgende:

»Over de drie eerste voorwaarden zal ik niets zeggen, dewijl ik daarover te vergeefs reeds veel en dikwerf heb gesproken. Mijne meening daarover is die van Europa, en ook van de groote Katholieke natien van Frankrijk, Oostenrijk, Portugal, België, Sardinië en Brazilië; en zoo het voor de Spaansche natie onverschillig is, wat die allen denken, zal Engeland toch in zijn oordeel over de bovengemelde voorwaarden niet alleen staan.

»Doch over de vierde voorwaarde moet ik iets in het midden brengen, dewijl deze mijns oordeels in de toepassing moeilijkheden baren zal. Die voorwaarde is even onbepaald in zin als in bewoordingen. Hier te lande zou men staatsie kunnen noemen, wat niet meer dan voegzaamheid is in het oog van lieden, die in andere denkbeelden omtrent de Christelijke heide zijn opgebracht, en die ontzag hebben voor de dooden, onverschillig onder welke hemelsbreedte zij sterven. En wat in die voorwaarde bedoeld wordt met het woord openbaarheid, vat ik niet; ik begrijp niet hoe het mogelijk zijn zal een lijk uit eene van de hoofdstraten van Madrid naar buiten de stad te brengen zonder dat het bekend worde dat het een lijk is, en dit is reeds eene zekere mate van openbaarheid. Of is het de bedoeling van het Spaansche gouvernement dat de lijken der Protestanten als sluikgoederen zullen worden uitgevoerd? Ik spot niet gaarne wanneer ik over zoodanig een onderwerp spreek; maar er is hier zoo veel belagchelijks dat ik mij bedwingen moet. Ik schrijf deze nota alleen ten einde Uwe Excellentie te doen opmerken, dat de vierde voorwaarde eene bron kan worden van veel oneenigheid tusschen het Britsche gezantschap en uw departement.

»Deze voorwaarde kan worden toegepast naar den uitgedrukten wensch der Spaansche regering, maar ook naar de uitlegging die een onwetende en dweepende volkshoop aan het woord staatsie zou kunnen goedvinden te geven; wat van beide plaats grijpt, wil ik niet te verantwoorden hebben. Ik weet niet of de Spaansche Staat veroorlooft aan het burgerlijk gezag een huldebewijs te brengen, door hetzelfde verantwoordelijk te stellen voor de wijze waarop eene zoodanige voorwaarde zal worden toegepast; maar in alle andere landen der wereld is het juist het staatsgezag zelf waartoe de vertegenwoordiger eener vreemde mogendheid zich zou wenden wanneer hij bescherming behoeft voor de uitvaart van een menschelijk naar zijne laatste rustplaats. Misschien zal ik gelegenheid hebben te dezen aanzien de ware gezindheid op de proef te stellen.

»Ik haast mij deze mededeeling te besluiten, want het is niet mogelijk daarbij een gevoel van verbittering te onderdrukken. Wanneer ik in de straten van Londen, waartoe ik mij begeef, het ongeluk hebben mogt den lijkstoet van eenen Spanjaard te ontmoeten, wiens lijk met »openbaarheid» ten grave gebracht wordt, dan zal ik, met ongedekten hoofde de lijkbaar latende voorbijgaan, troost vinden in de gedachte dat hij begraven wordt als een Christenmensch, en ik zal er trotsch op zijn dat dit eerbewijs aan een van Gods bekeerde heerezen wordt door Christenen en landgenooten.

»Ik kan niet eindigen zonder mijn diep leedwezen te betruigen over Spanje's handelwijze, die meer en meer de publieke opinie van Engeland tegen dit land moet innemen, helgeen onvermijdelijk eene stemming der gemeederen moet te weeg brengen, welke geene regering in staat is te leiden of tegen te houden.

ITALIE.

ROME, 19 Augustus.

De Londensche dagbladen deelen van daar het volgende bericht mede:

»Den 15^{den} werd de Napoleontdag alhier door de Franschen met openbare feestelijkheden gevierd. Reeds vroeger was het bekend geworden dat men van die gelegenheid wilde gebruik maken tot eene revolutionaire demonstratie. Doch dit plan is gelukkig door de waakzaamheid der politie verijdeld; in den nacht van den 14^{den} zijn de hoofdleiders der voorgenomen beweging gevat en in de gevangenis gebracht, ten getale tot nog toe van 29 personen, bijna allen in den Kerkelijken Staat te huis behoorende. De voornaamste onder dezen is de advocaat Petroni van Bologna, een vurig voorstander van het republikeinsche beginsel, en onlangs nog Voorzitter der commissie hier ter stede van handlangers van Mazzini, uit welken post hij echter door de republikeinschgezinden zelven verwijderd werd na den mislukten opstand te Milaan in Februarij j. l., die eene scheuring onder de democratische partij heeft ten gevolge gehad. Hij was reeds vroeger uit den Kerkelijken Staat gebannen; desmettemin was hij sedert langen tijd te Rome als vertegenwoordiger en handlangers van Mazzini werkzaam, zonder dat het der politie gelukte hem op te sporen. Thans is de politie gelukkiger geweest; de zamenzwering schijnt haar door een der deelnemers verraden te zijn; in den laten avond klopten eenige agenten aan de deur der woning van eenen Priester, eenen halfbroeder van Petroni; zij noemden het afgesproken herkenningswoord; en Petroni zelf opende de deur; bedaard en zonder verzet gaf hij zich over. In zijne schuilplaats zijn tevens, naar het schijnt, vele brieven gevonden van Mazzini en andere leiders der republikeinsche partij, en velerlei papieren die al hare plannen hebben aan het licht gebracht en tevens een groot aantal personen in onderscheiden deelen van den Kerkelijken Staat, als medepligtigen of begunstigers der revolutionaire woelingen hebben doen kennen. Op eene andere plaats is de geheime drukkerij gevonden die voor het xervaardigen van oproerige oproepingen diende, en waarnaar de overheden zoo lang hadden gezocht.

»Deze belangrijke ontdekkingen en inhechtenisnemingen hadden in de nachten van den 13^{den} en den 14^{den} plaats; en dien ten gevolge is het feest van den 15^{den} rustig afgegaan.

HANOVER.

GIFHORN, 20 Augustus.

Eenige personen werden in de vorige week gewaar, dat van Brunswijk wijn zoude gesmokkeld worden. Zij begaven zich derhalve gewapend en gekleed, gelijk de tolbeambten, naar de grenzen, alwaar zij de smokkelaars aantroffen. Deze namen de vlugt en de gewaande ambtenaars geraakten in het bezit van den wijn. Op hunne terugreis, terwijl zij vrolijk voorwaarts stapten, werden zij echter aangehouden door de wezentlijke tolbeambten, welke hun niet alleen den wijn afnamen, maar bovendien nog aan den regter overleverden.

LUXEMBURG.

26 Augustus.

Zondag 11. had de aangekondigde prijsuitdeeling van het athenaeum plaats, in tegenwoordigheid van HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik. De Directeur, de Heer Muller, na HH. KK. HH. verwelkomd te hebben, heeft eene rede gehouden, waarin hij herinnerde, dat een van de agnaten der Prinses, de Graaf van Mansfeld, het instituut heeft gesticht, terwijl Koning Willem I door deze inrigting tot athenaeum te verheffen, haar verder ontwikkeld heeft. In den loop zijner rede heeft hij den worstelstrijd aangewezen tusschen den geest der hervorming, in den persoon van den Graaf van Mansfeld, en den destijds heerschenden geest bij de rijke kloosters, terwijl toen het burgerlijk gezag het initiatief nam, tot ontwikkeling van den geest in Luxemburg. Willem I, zeide de redenaar, door het collegie tot athenaeum te verheffen, heeft het werk bekroond. Z. K. H. Prins Hendrik heeft op die rede geantwoord, en zijne hoop uitgedrukt, dat steeds eensgezindheid tusschen burgerlijk en kerkelijk gezag moge heerschen.

De 8 schoone paarden van Prins Hendrik, waarmede Z. K. H. met zijne jeugdige gemalin den intogt in de hoofdstad van het Groothertogdom Luxemburg zou doen, waren op de grenzen te Weis Wampach gestald, om 's Prinsens komst te verbeiden. Door de onvoorzigtigheid van een der knechts is de stal echter in brand geraakt, met dat gevolg dat 6 der paarden zijn verbrand en de 2 overige door verwonding onbruikbaar zijn geworden.

BEIJEREN.

MUNCHEN, 27 Augustus.

Er is sprake dat het huwelijk des Oostenrijkschen Keizers met Prinses Elizabeth eerst in het volgend voorjaar voltrokken zal worden.

De vader der Keizersbruid, Hertog Maximiliaan, is niet slechts zeer vermogend, maar tevens een groot voorstander en beoefenaar der schoone kunsten. Hij heeft verscheidene muziekstukken gecomponeerd en zijne toneelstukken worden meermalen met grooten bijval in den hofschouwburg opgevoerd. Ook is hij een hartstogtelijk jager en bij de jagers in de Beijersche Hooglanden als een vader geliefd; naardien hij hen des zomers van huis tot huis bezoekt en gemeenzaam met hen omgaat. Den 9^{den} September denkt hij te Tegernsee zijne zilveren bruiloft te vieren.

Te Neuttenberg zal van den 13^{den} tot den 16^{den} September eene algemeene vergadering plaats hebben van Duitsche geschied- en oudheidkundigen, onder het Voorzitterschap van den Prins Johan van Saksen. Buitenlandische geleerden zijn uitgenoodigd, deze vergaderingen mede bij te wonen. Het algemeene Germaansche congres van geleerden, te Utrecht, is tot het aanstaande jaar verschoven.

TURKYE.

De Regering is den 19^{den} tot de voorstellen der vier groote Mogendheden toegetreden, doch onder voorbehoud van eenige wijzigingen van ondergeschikt belang. Dus moet er nog op nieuw beraadslaagd worden en tijd verloren gaan, kan men zich niet ontwapenen en heeft Rusland de handen vrij.

Het Engelsch dagblad the Times keurt dezen loop van zaken voor het belang van Turkye alleziens nadeelig.

DENEMARKEN.

Een der bladen heeft, bij gelegenheid van het heerschen der cholera, het volgende medegedeeld, omtrent besmettelijke ziekten, waardoor Kopenhagen in vroegere eeuwen werd geteisterd: Reeds in 1359, toen Kopenhagen onder de Bisschoppen van Roskild stond, rigtte de pest er de verschrikkelijkste verwoestingen aan; het was die doodelijke ziekte, die destijds geheel Europa bezocht en onder den naam van »zwarte dood» bekend is gebleven. In de volgende eeuw leed Kopenhagen op zijn minst viermaal door de pest, namelijk in 1406, 1446, 1461 en 1484, in welk laatste jaar de stad twee derde van hare bevolking door de epidemie verloor. In de 16de eeuw verscheen er de pest weder en maakte talloze slagtoffers. Zoo leest men in de geschiedenis, dat in 1511, Franciscus, 's Konings zoon, er aan bezweek; dat in 1519 en 1520 eene ziekte, »het Engelsche zweet» genaamd, er vreeselijk woedde en soms 400 menschen daags in het graf sleepte; dat in 1536 en 1546 zoo veel menschen te Kopenhagen stierven, dat men voor het eerst de lijken buiten de stadspoorten moest begraven; dat in 1550 vele Deensche adellijke families door de pest uitstierven; dat de jaren 1553, 1564, 1565, 1575, 1576 en 1584 als jaren van dood en verderf bekend zijn, dat toen 9000 inwoners van Kopenhagen aan de pest en andere ziekten overleden; en dat in 1592 en 1599 de dood op nieuw vele offers wegrukte. De 17de eeuw bragt de pest op nieuw mede voor Kopenhagen; de jaren 1601 en 1619 ge-

tuigden, daarvan; omstreeks dien tijd, werd de Hoogeschool dier stad opgeheven. In 1625, leed Kopenhagen, bij herhaling, verschrikkelijk van de pest, evenzo in 1629 en 1637, toen 5000 menschen stierven, en in 1645 en 1654, toen het dubbel van dat getal werd ten grave gesleept. De vernietigstreckte epidemie van 1711, die van eene bevolking van ongeveer 74,000 zielen 23,000 wegmaalde, was eene builenpest, die voor zoover bekend, nooit te voren of daarna op onzen breedtegraad heeft geheerscht.

VEREENIGDE STATEN.

L'Eco di Savonarola een Italiaansch blad dat te Londen uitkomt, meldt dat te New-York eene Italiaansche Evangelische Kapel is gesticht. Dit is, zegt dit blad, de eerste Italiaansche kerk die sedert de dagen van Columbus in Amerika is opgericht. Er is ook eene Italiaansche Evangelische school, een ziekenhuis en een begraafplaats aan verbonden.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 9 Julij.

In de *Java-Bode* wordt het volgende medegedeeld: Heden morgen (2 Julij) vroegtijdig heeft Z. M. transportschip *Merwede*, onder bevel van den Kapitein Luitenant ter Zee der 1ste klasse, N. C. van Vreeland, de reede alhier verlaten, om over de West-Indië naar Nederland terug te keeren.

Die bodem heeft eene lading houtwerken voor Nederland in en er zijn 18 Chinezen op ingescheept, naar wij vernemen, op last van het Gouvernement door den Resident van Batavia voor de suikerteelt te Suriname, alhier voor den tijd van 3 jaren, aangenomen. Zij genieten vrijen overtocht en voeding op hunne eigene wijze, waardoor men hoopt de zucht tot dergelijke verhuizingen bij hunne landgenooten op te wekken. Overigens hebben zij vrije woning en voeding te Suriname bedongen, buiten en behalve hunne bezoldiging, die gesteld is op f100 's maands voor 1 suikerkoker, f83 voor ieder der drie hulp-suikerkokers en f40 's maands voor elk der 14 suikerplanters. Aan ieder hunner is door het Gouvernement ter regeling hunner zaken alhier, een voorschot van 3 maanden verleend, te Suriname met hunne bezoldiging te verrekenen, alwaar ook daarvan zal worden afgehouden, de ter dezer plaatse op hun verzoek aan hunne gezinnen uit te keeren gelden, rijst, olie, enz., om gedurende hunne afwezigheid in hun onderhoud te voorzien.

Aan boord van de *Merwede* bevinden zich ook eenige werktuigen voor het suiker-fabriekaat, ten einde die Chinezen in staat te stellen bij hunne aankomst te Suriname, dadelijk met de bedoelde kultuur te beginnen.

Den 26sten der vorige maand heeft 's Lands Schoonboot Batavia, Luitenant ter zee 1ste kl. J. J. van der Moore, de reede van Batavia verlaten, zich begevend over Muntok en Rionw naar Singapore, tot het overbrengen en afhalen der landmaalpakketten. Dit maal zijn verzonden: per overlandmaal over Marseille 2920, over Triëst 1758 en over Southampton 195 stuks, en naar Singapore 133, Rionw 234, Palembang 230, Rionw 136, Biliton 32, en alomte zamen 6079 stuks.

Een Amerikaansche man, Patrick Delio, aan boord van het voor Batavia bestemde alhier liggende Nederl. barkschip *Mappa*, Kapitein Muller, werd in den morgen van den 16den d. d. slapende op het dek gevonden, met beide ooren grootendeels afgesneden. Het wondmeis viel op den scheepstimmerman Jacob Klein. Beiden hadden eenige dagen vroeger een hevigen twist met elkander gehad, die den vorigen avond weder was uitgebroken en tot ongeveer middernacht, onder het overmatig gebruik van sterken drank, geduurd had, wanneer zij, en vooral de Amerikaan, zich in een schier bewusteloozen toestand ten ruste hadden gelegd, in de keel van den scheepstimmerman is een hem toebehoorend bebloed mes gevonden. Hij is in handen der justitie, doch ontkent de daad.

De zuivere opbrengst aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura over de vijf eerste maanden van dit jaar bedraagt f1,330,861.38.

Over de 5 eerste maanden van 1853 is minder ontvangen dan over dien tijd in 1851 f364,198.26, en minder dan in 1852 f524,333.56.

STADS BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 1sten September 1853, 's namiddags ten 2 ure.

- Onderwerpen:
1. Onderzoek der geleidsbrieven van twee leden van den Gemeenteraad.
  2. Adressen van vrijstelling van het Minerval op het Gymnasium.
  3. Adres van eigenaren van den Schouwburg tot overname van het gebouw.
  4. Id. van J. H. Coronel 1sten hoofdman der nachtwacht tot verhooging zijner jaarwedde.
  5. Id. tot gelijk einde van J. J. Mulder 2den hoofdman der nachtwacht.

PATENTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN brengen bij deze ter kennis van de Patentpligtige Ingezetenen binnen deze Gemeente, dat tot de afgifte der ingevulde Patentbladen over het dienstjaar 1853 en 1854, voor al de Wijken, alsnog dagelijks van des voormiddags tien tot des namiddags ten een ure, ter Secretarie dezer Gemeente zal worden gevaceerd en wel tot en met den 30en September aanstaande, zullende na het verstrijken van dien tijd de onafgemaakte Patentbladen aan de Deurwaarders der Directe Belastingen ter bezorging worden afgegeven.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

LEYDEN, 25 Augustus 1853. VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris VAN PUTTKAMMER.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel voorspoedig van een ZOON, A. B. FRÉNEY, geliefde Huisvrouw van

LEYDEN, 29 Augustus 1853.

B. J. FORNARA, Apotheker.

Bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe M. E. SCHERMER, geb. TORTIKE. LEYDEN, 30 Augustus 1853.

Behaagde het Gode mijne geliefde Echtgenootte Mejuffrouw R. C. C. VAN WENSEN den 24sten Mei ll. tot zich te roepen, heden behaagde het Hem van mij te nemen den jongste mijner vijf Liefelingen CAROLUS JOHANNES CORNELIS, in wiens geboorte wij ons den 18den Mei ll. verheugden.

LEYDEN, 28 Augustus 1853.

J. H. H. SCHMIER.

Eenige Kennisgeving.

De Crediteuren van den Wel-Ed. Heer W. F. L. BUSCHKENS, worden verzocht te compareren aanstaanden Vrijdag den 2den September, om een uur in het Koffijhuis de *Twee Kolommen* op de Breestraat.

De Erfgenamen onder het voorregt van Boedelbeschrijving in de respectieve nalatenschappen van den Heer PETRUS CORNELIUS VAN BOMMEL, gewoonde hebbende te Leyden, en aldaar op den 29sten September 1845 overleden en van den Heer GODEFRIDUS JOHANNES HORLEN, mede gewoonde hebbende te Leyden en aldaar op den 18den October 1848 overleden, welke overledenen te zamen hebben uitgeoefend den **HANDEL IN WOL**, onder de Firma van VAN BOMMEL EN COMPAGNIE, noodigen bij deze uit al degenen welke van deze Firma nog iets te vorderen hebben, om daarvan voor den 15den September eerstkomende, opgave te doen ten Kantore van den Notaris J. A. PRYN, residerende te Leyden.

GAS-BEZUINIGING.

Door den Boekhandelaar N. DE ZWAAN, te Utrecht is uitgegeven eene

HANDELDING TOT EEN ZUINIG GAS-VERBRUK;

GESCHIEDENIS, BEHANDELING EN VOORDEELEN VAN HET GAS, BENEVEN EENE DUIDELIJKE VERKLARING VAN HET ZAMENSTEL EN HET GEBRUIK VAN DEN METER. Prijs f 1.—

Nog ziet bij denzelfden Boekhandelaar het licht:

TUINBOEKJE VOOR IEDEREEN

OF AANWIJZING WAT ER ELKE MAAND IN DEN MOES, EN BLOEM-TUIN, BOOMGAARD EN ORANJERIE TE DOEN VALT.

Naar de 25ste Engelsche uitgave door R. G. EFFOURTIT, te Bloemist te Utrecht. Prijs f 0.80.

BEURSPRIJS VAN SCHELD-BRIEVEN

MAANDAG, 29 Augustus.

	Werkelijke Schuld	6 1/2 pCt.	6 3/4 pCt.	6 1/2 pCt.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	2 1/2 pCt.	63 7/8	63 3/4	63 1/2
Dito Certificaten	3 1/2 pCt.	76 1/2	76 1/4	76 1/8
Dito dito	4 1/2 pCt.	95 1/2	95 1/4	95 1/8
Amortisatie Syndicaat	3 1/2 pCt.	94 1/2	94 1/4	94 1/8
Handelmaatschappij	4 1/2 pCt.	130	130	130
O. I. Leening	4 1/2 pCt.	95 1/2	95 1/4	95 1/8
Dito Holl. Spoorweg	5 1/2 pCt.	104 1/2	104 1/4	104 1/8
Aandeelen Rijn-Spoorweg	4 1/2 pCt.	104 1/2	104 1/4	104 1/8
Haarlemmermeer	5 1/2 pCt.	104 1/2	104 1/4	104 1/8
FRANKRIJK, Certif.	3 1/2 pCt.	76 1/2	76 1/4	76 1/8
Dito dito	5 1/2 pCt.	109 1/2	109 1/4	109 1/8
RUSLAND, Obl. HOPEL 1798 en 1816	5 1/2 pCt.	109 1/2	109 1/4	109 1/8
Dito dito 1828 en 1829	5 1/2 pCt.	109 1/2	109 1/4	109 1/8
Cert. bij dito 1831 en 1835	5 1/2 pCt.	98 1/2	98 1/4	98 1/8
Dito 1840	4 1/2 pCt.	93 1/2	93 1/4	93 1/8
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4 1/2 pCt.	92 1/2	92 1/4	92 1/8
Dito dito Nieuwe	4 1/2 pCt.	92 1/2	92 1/4	92 1/8
Inschrijving in Assign.	6 1/2 pCt.	75 1/2	75 1/4	75 1/8
Certificaten van dito	6 1/2 pCt.	75 1/2	75 1/4	75 1/8
POLEN, Aandeelen 1835	5 1/2 pCt.	87 1/2	87 1/4	87 1/8
Dito Obligatiën	4 1/2 pCt.	87 1/2	87 1/4	87 1/8
SPANJE, Obligatiën	1 pCt.	23 1/2	23 1/4	23 1/8
Dito Obligatiën	3 1/2 pCt.	43 1/2	43 1/4	43 1/8
Dito Binnenl. à 6 m.	3 1/2 pCt.	43 1/2	43 1/4	43 1/8
Bewijzen, Coupons	6 1/2 pCt.	6 1/2	6 1/4	6 1/8
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5 1/2 pCt.	71 1/2	71 1/4	71 1/8
Dito	4 1/2 pCt.	82 1/2	82 1/4	82 1/8
Dito Metall.	5 1/2 pCt.	95 1/2	95 1/4	95 1/8
Dito Nieuwe	5 1/2 pCt.	42 1/2	42 1/4	42 1/8
Dito 1847	2 1/2 pCt.	53 1/2	53 1/4	53 1/8
BELGIË, Banc.	2 1/2 pCt.	40 1/2	40 1/4	40 1/8
Dito bij ROTHSCHILD	2 1/2 pCt.	40 1/2	40 1/4	40 1/8
BRAZILIE, 1824 100	5 1/2 pCt.	25 1/2	25 1/4	25 1/8
PORTUGAL, te Londen	5 1/2 pCt.	25 1/2	25 1/4	25 1/8
Dito dito	4 1/2 pCt.	4 1/2	4 1/4	4 1/8
VENEZUELA	3 1/2 pCt.	25 1/2	25 1/4	25 1/8
MEXICO	5 1/2 pCt.	4 1/2	4 1/4	4 1/8
AMERIKA, Bankactiën	4 1/2 pCt.	4 1/2	4 1/4	4 1/8

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. EA LAU.